

Høgskolen i Sør-Trøndelag

Kvalitetsrapport

Avdeling
TØH

Kalenderår 2007

Sammendrag:.....	3
1. Styringskvalitet.....	4
1.1 Mål virksomhetsnivå.....	4
1.2 Mål avdelingsnivå.....	4
1.3 Studiekvalitetsarbeidet i relasjon til styringskvalitet	5
1.4 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009.....	6
2 Inntakskvalitet	6
2.1 Mål virksomhetsnivå.....	6
2.2 Mål avdelingsnivå.....	6
2.3 Opptaket våren 2007	6
2.4 Rekruttering og mottak av nye studenter	7
2.5 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009.....	8
3 Program- og relevanskvalitet	8
3.1 Mål virksomhetsnivå.....	8
3.2 Mål avdelingsnivå.....	9
3.3 Studentenes oppfatning av program og relevans.....	9
3.4 Vesentlige endringer av studieprogrammer	10
3.5 Internasjonalisering, utveksling og mobilitet.....	11
3.6 Samhandling med næringsliv og offentlig sektor	13
3.7 Studiepoengsproduksjon og gjennomføringsgrad på normert tid	14
3.8 Tilbakemeldinger fra karriereundersøkelser.	16
3.9 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009	17
4 Undervisningskvalitet.....	18
4.1 Mål virksomhetsnivå.....	18
4.2 Mål avdelingsnivå.....	18
4.3 Avdelingens kvalitetssikring av undervisningskvalitet.....	18
4.6 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009.....	19
5 Rammekvalitet	20
5.1 Mål virksomhetsnivå.....	20
5.2 Mål avdelingsnivå.....	20
5.3 Faglig kompetanse i programmene	20
5.4 Rammekvalitetsundersøkelsen 2007.....	21
5.5 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009.....	22
<u>6</u> Resultatkvalitet.....	23
6.1 Mål virksomhetsnivå.....	23
6.2 Mål avdelingsnivå.....	23
6.3 Karakterutvikling	23
6.4 Vurdering og aktuelle tiltak 2008-2009	24

Sammendrag:

Vi har et velfungerende evalueringssystem på avdelingen som til sammen ivaretar alle NOKUTs kvalitetsdimensjoner.

Den årlige studenttilfredsundersøkelsen blir lagt fram for hele staben på TØH (dvs alle med arbeidssted TØH) på vårt årlige personalseminar. På bakgrunn av funn i evalueringene blir det satt i verk relevante tiltak. Effekten av disse blir forsøkt evaluert neste år.

Vi har nettopp gjennomført den fjerde karriereundersøkelser på masterstudiet. Evalueringen av det femte kullet på bachelorstudiet står for tur. Karriereundersøkelsene hjelper oss å kartlegge utbyttet av studiet på TØH, relevans og den videre karriere både når det gjelder videre utdanning og yrke. I karriereundersøkelsene stiller vi også konkrete og detaljerte spørsmål både om fag og undervisningsformer, disse detaljopplysningene viser seg å være meget nyttige i vårt kvalitetsarbeid. Resultatene av undersøkelsene blir også lagt ut på våre hjemmesider og brukt i rekrutteringssammenheng.

Vi har vært veldig bevisst på valg av form for gjennomføring av evalueringene. Å dele ut evalueringen i papirform i storkullsundervisningen har gitt oss en høy svarprosent på studenttilfredsundersøkelsen. Karriereundersøkelsen på master ble i år sendt ut elektronisk via Questback framfor brev i posten, dette var med på å øke svarprosenten fra 60- til 70 %.

Avdeling TØH har også et meget aktivt fagutvalg i regi av studentforeningen (STØH) som gjennom sine fagevalueringer fungerer som en justerings- og kvalitetsindikator på våre undervisningstilbud. Dette inkluderer blant annet viktige faktorer som kvaliteten på forelesninger, pensum, læringsmiljø, rammevilkår og generell fagpolitikk. Fagutvalget (studentene) rapporterer direkte til dekanen og resultatene brukes aktivt i medarbeidersamtalene.

Bruken av ekstern sensor er med på å kvalitetssikre nivå og relevans i vårt faglige innhold. Og gjennom samarbeid med NRØA justerer vi kvalitet og fagsammensetning på det nasjonale nivået som våre bachelorprogram bør ha.

Avdelingen har som målsetting å bli mer systematisk i dokumentasjon av kvalitetsforbedringer. Endringene som blir gjennomført, blir i liten grad dokumentert. For fremtiden skal avdelingen også bestrebe seg på å benytte kvalitetsmålinger, tiltak og målsettinger inn i virksomhetens plan og budsjettarbeid. I dag ser vi at rapportene og planene ikke knyttes godt nok opp til plan og budsjettarbeidet.

Avdeling TØH har som ambisjon å oppnå akkreditering som PhD- institusjon i løpet av 2009. Det betyr at vi må bli enda mer kvalitetsbevisst både i undervisning og i FoU- aktivitet. Målestokken for vårt kvalitetsarbeid vil vi i hovedsak finne i NOKUTs kvalitetsmål. I tillegg vil vi benytte nordiske og til dels internasjonale kvalitetsmål som benyttes ved fremragende nordiske handelshøgskoler og ved anerkjente business- schools.

DBHs studentstatistikk fra 2007 for TØH og HiST:

	Avdeling Trondheim økonomiske høyskole, HIST			Høgskolen i Sør-Trøndelag		
	2006	2007	Endring	2006	2007	Endring
Studenter, høst	1 098	1 048	-4,6 %	7 072	7 015	-0,8 %
Studenter, vår	1 035	1 086	4,9 %	7 553	7 144	-5,4 %
Kandidater	303	241	-20,5 %	1 629	1 485	-8,8 %
Søknader	2 573	2 637	2,5 %	24 404	25 187	3,2 %
Opptak	419	397	-5,3 %	3 752	3 743	-0,2 %
Studenter i deltidsprogram	88	85	-3,4 %	1 147	1 054	-8,1 %
Studenter i videreutdanning	0	0	0,0 %	438	628	43,4 %
Kvinneandel studenter	50,1 %	52,1 %	4,0 %	53,5 %	55,5 %	3,7 %
Utenl. stud (snitt v/h)	44	50	11,2 %	194	180	-7,7 %
Studiepoeng (nye 60-stp)	753	755	0,3 %	5 474	5 509	0,6 %
Studiepoeng pr student	42,6	42,3	-0,7 %	44,4	46,6	4,8 %
Studiepoeng pr heltidsekv.	44,8	45,5	1,7 %	52,5	55,5	5,8 %
Stp. % (60 stp pr.helt.stud)	74,6 %	75,8 %	1,7 %	87,4 %	92,5 %	5,8 %
Strykprosent	12,4 %	11,9 %	-4,0 %	9,8 %	9,0 %	-8,2 %
Prosent gjentak eksamen	4,0 %	7,2 %	81,5 %	1,3 %	2,0 %	51,7 %
Snittkarakter (a-f=5-0)	2,7	2,8	3,0 %	2,8	2,9	1,8 %
Personer i doktorgradsprog.	0	0	?	0	0	?
Fullførte doktorgrader	0	0	?	0	0	?

1. Styringskvalitet

Def: Styringskvalitet referer til organisatoriske og styringsmessige forhold, og forvaltningen av disse.

1.1 Mål virksomhetsnivå

Vi skal

- ha styrings- og ledelsessystemer som fremmer kvalitet, kreativitet og nyskaping, og som sikrer god ressursutnyttelse
- ivareta behovet for medvirkning fra studenter og tilsatte i beslutningsprosesser samtidig som vi har god gjennomføringsevne gjennom gode ledelsesstrukturer og en kompetent og effektiv administrasjon på tilstrekkelig nivå
- ha en organisasjonskultur som fremmer helhetstenking og gjennomføringsevne

1.2 Mål avdelingsnivå

- TØHs ledelse og styringsstruktur skal være enkelt oppbygd, tydelig organisert og kommunisere tydelig både innad i avdelingen og med eksterne samarbeidspartnere.
- TØHs ledelse og styringsstruktur skal bidra til forankring, deltagelse og engasjement både blant studenter og medarbeidere, avdelingen skal inkludere eksterne samarbeidspartnere der hvor det er fornuftig.

- TØHs styrende og besluttende organer skal kontinuerlig vurdere mål, strategier og aktiviteter.
- TØH skal opprettholde en god informasjonsflyt ved avdelingen, samt arbeide for bedre samarbeid mellom avdeling og sentralt ansatte medarbeidere.

1.3 Studiekvalitetsarbeidet i relasjon til styringskvalitet

Studiekvalitetsutvalget ved avdelingen ledes av dekanen og består av medlemmer fra den vitenskapelige stab, medlemmer fra administrativ stab og studenter, den ene studenten er også leder av fagutvalget og sitter som medlem i avdelingsstyret ved TØH. Hovedformålet for arbeidet i studiekvalitetsutvalget er å koordinere og opprettholde kvalitetsarbeidet ved avdelingen. Sentrale oppgaver er å følge opp studieevalueringene som blir foretatt både på avdelings- og på virksomhetsnivå. Studiekvalitetsutvalget er bindeleddet mellom fagutvalget og avdelingen og er aktivt med på å skrive, samt å følge opp avdelingens årlige kvalitetsrapport.

Fagutvalget er studentenes forum for å forbedre studiekvaliteten på TØH. Det inkluderer viktig faktor som kvaliteten på forelesninger, pensum, læringsmiljø, rammevilkår og generell fagpolitikk. Se også 4.3.

For å sikre informasjonsflyt og medvirkning i kvalitets- og styringsarbeid holdes det et ledermøte og et informasjonsmøte i forkant av hvert avdelingsstyremøte. På disse møtene kjøres samme agenda som på avdelingsstyremøte slik at alle tilsatte har kjennskap til og anledning til å uttale seg om saken.

I regi av studiekvalitetsutvalget gjennomføres årlig en nokså omfattende studentundersøkelse for alle 3 årskull på bachelorprogrammene. Undersøkelsen har som mål å kartlegge kvalitet både på forelesninger, pensum, læringsmiljø, rammevilkår og generelle forhold ved avdelingen. Alle disse undersøkelsene er tilgjengelige for administrativt og faglig personal på avdelingen. Disse undersøkelsene danner grunnlaget for de endringer og forbedringer som blir foretatt i fag- og studieprogram. Ved stabsseminarene, vår og høst er det alltid satt av tid til arbeid med studiekvalitet. På høstens stabsseminar inviteres også avdelingsstyrets studentrepresentanter og eksterne medlemmer. Dette er også en god anledning for staben og studentene til å bli kjent med de eksterne styremedlemmene, noe som igjen er med på å styrke avdelingsstyrets tillitt og forankring i miljøet.

I kvalifiseringen fra høgskolelektor til førsteamanuensis kan undervisningsmengden reduseres med 50 % i en periode på inntil 2 år. I kvalifisering fra førsteamanuensis til professor frikjøpes vedkommende fra undervisning med midler fra HiST (sentrale FoU- midler) i 2 til 4 semester.

I 2007 har en førsteamanuensis kvalifisert seg som dosent og en som professor. En høgskolelektor har disputert og kvalifisert seg som førsteamanuensis.

1.4 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009

Avdeling TØH har kommet fram til en struktur og sammensetning på møte- og styringsvirksomheten som sikrer deltagelse både fra studenter og ansatte. Alle ansatte på avdelingen, både faglige og administrative, deltar i planleggingen av undervisningsopplegg, rekruttering og drift. Dette resulterer i en engasjert og interessert stab. Denne holdningen og inkluderingen er det viktig å bevare og videreutvikle.

TØH har bevisst valgt ikke å fordele avdelingens ansatte på program eller institutt. Alle har tydelige arbeidsoppgaver, men gjør oppgaver på tvers av programområder. Informasjon formidles gjennom ledermøter, kontormøter, informasjonsmøter og i avdelingsstyret. Dette sikrer både informasjon og deltagelse. Avdeling TØH har som klar strategi og fortsette å unngå transaksjonskostnader og unødvendig dobbeltarbeid. TØH vil fortsette å motivere og legge til rette for kompetanseheving både for vitenskapelige og teknisk- administrativt ansatte.

2 Inntakskvalitet

Def: Med begrepet inntakskvalitet menes studentenes evner og forutsetninger for å studere når de tas opp til studier i høyere utdanning. Begrepet konkretiseres til områdene rekruttering, opptak og første møte med studiestedet (etter opptak).

2.1 Mål virksomhetsnivå

- Det skal være konkurranse om å komme inn på studiene ved HiST
- HiST skal ha en studiestart som skaper god sosial og faglig oppstart for studentene.
- HiST skal samarbeide med studentdemokratiet om å gi nye studenter en god studiestart, identitet, inkludering i et sosialt miljø, og et generelt godt grunnlag for å starte studier ved HiST.
- HiST skal ha en rekrutteringsplan for de ulike utdanningsområdene.
- HiST skal tilby nødvendige og relevante kvalifiseringskurs til studier som krever spesiell inntakskompetanse.
- HiST skal ha en balansert kjønnsfordeling blant studenter.

2.2 Mål avdelingsnivå

- TØH skal opprettholde høye søkertall og dermed sikre god inntakskvalitet.
- TØH skal i samarbeid med studentorganisasjonen (STØH) drive målrettet rekrutterings- og informasjonsarbeid til bachelor- og masterstudiet.
- TØH vil fortsette arbeidet med merkevarebygging og profilering av TØH/HiST.
- TØH skal fremstå som en attraktiv, konkurransedyktig og fullverdig Business School.

2.3 Opptaket våren 2007

Tabell 1: Inntakskvalitet - avdelingsnivå (kun indikator 1 og 6)

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
1	Antall primærsøkere pr studieplass (KD-U 1.1.1) BA	3,2	3,2	3,3
1	Antall primærsøkere pr studieplass (KD-U 1.1.1) MSC	4,9	4,2	3,8
6	Andel (%) kvinnelige studenter pr 1. oktober BA	45,4	47,9	51,88

Tabell 1: Inntakskvalitet – programnivå (indikator 2-6)

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
	Bachelor i Økonomi og administrasjon			
2	Poengsum for opptak: poenggrense primær	45,3	47,8	49,4
3	Poengsum for opptak: poenggrense ordinær	49,4	50	51,3
4	Poengsum for opptak: gjennomsnitt primær	49,1	51,3	52,7
5	Poengsum for opptak: gjennomsnitt ordinær	55,1	54,7	55,4
6	Andel (%) kvinnelige studenter pr 1. oktober	45,4	47,9	51,88
	MSc i økonomi og administrasjon			
2	Poengsum for opptak: poenggrense primær	-	-	-
3	Poengsum for opptak: poenggrense ordinær	-	-	-
4	Poengsum for opptak: gjennomsnitt primær	-	-	-
5	Poengsum for opptak: gjennomsnitt ordinær	-	-	-
6	Andel (%) kvinnelige studenter pr 1. oktober	52,2	49	-

Kilder:

Indikator 1 – Måltavla, HS-sak 07/66, saksfremlegget s. 41.

Indikator 2 og 3 – Tall fra Samordna opptak/Poenggrenser.

Indikator 4 og 5 – Beregnet av SFS.

Indikator 6 – Beregnet av SFS.

2.4 Rekruttering og mottak av nye studenter

Det er stor konkurranse om studieplassene på TØH. På bachelorutdanningen tok avdelingen opp 220 studenter i 2007, det var 3.3 kvalifiserte studenter pr studieplass. På masterstudiet i økonomi og administrasjon (MSc) var opptaksmålet 50 studenter. Opptaket på masterstudiet foregår lokalt, dette sikrer nærheten til studiet og stor fleksibilitet i forhold til å kunne gi tidlig tilbud til søkerne. Tilbudet til denne søkergruppen er stor og TØH ser det som viktig å være tidlig ut med tilbud om studieplasser. Vi registrerte 3.8 studenter pr studieplass. På MPA- studiet (Master of Public Administration) hadde vi sammen med HiNT et opptaksmål på 30 studenter. I januar ble det tatt opp 34. Det var 1.2 kvalifiserte søkere per studieplass. Søknaden til MPA- studiet har de siste fem årene holdt seg relativt stabilt.

Vi har også til enhver tid 50-60 studenter på kveldskursene våre. Her har vi kapasitet til å ta opp flere studenter, men konkurransen om kursstudentene er hard.

Når det gjelder kjønnsbalanse var det på bachelorutdanningen i 2007 51,88 % andel kvinnelig studenter mot 47,9 % i 2006. På master var det i 2005 52,2 % kvinnelige studenter og 49 % i 2006.

Slettet:

Avdelingen har sammen med studentforeningen STØH og Quak et godt mottaksapparat for nye studenter på Moholt. Gjennom fadderordningen blir studentene raskt kjent med skolen og hverandre. STØH har 12 ulike utvalg som alle driver med ulike aktiviteter. Gjennom arbeidet og aktivitetene i studentforeningen knyttes kontakter og vennskap som kan bli nyttige senere i arbeidslivet. I tillegg får studentene nyttige erfaringer og faglig kunnskap gjennom møtevirksomheten, markedsføring ut mot store bedrifter og det å snakke foran store forsamlinger. Alle som engasjerer seg får en skriftlig attest for sin deltagelse. Framtidige arbeidsgivere ser på det som positivt at når jobbsøkere skiller seg ut fra mengden ved å ha gjort noe mer i studietiden. TØHSA (studentdrevet avis) sendes til flere videregående skoler i Midt-Norge og utenfor før søknadsfrist til høyere utdanning.

2.5 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009

Avdelingen har fortsatt et potensial i bedre markedsføring av studietilbudet. Vi fikk relativt god mediedekning høsten 2007 på de høye inntakskrav som stilles for opptak på bachelor- og masterstudiene på TØH. Det er nødvendig at denne oppmerksomheten i media følges opp. Våre studentevalueringer viser også at TØH er godt kjent i regionen, men kan godt markesføres bedre utenfor. Her skal nevnes at våre studenter gjør en kjempejobb, de reiser hvert år rundt på mange videregående skoler rundt om i landet og presenterer TØH på en utmerket måte. Avdelingen vil sammen med studentene jobbe videre med å markedsføre TØH til potensielle søkere. Stiftelse av alumniforeninger vil kunne bidra til at merkevaren TØH og studiene på TØH blir bedre kjent

3 Program- og relevanskvalitet

Def: Programkvaliteten refererer til kvaliteten i studieplanen og i organiseringen av læringsarbeidet (programmet som plan).

Def: Relevanskvalitet referer til om utdanningen har de rette kvalitetene i forhold til den virksomhet den utdanner til og de behov som samfunnet har.

3.1 Mål virksomhetsnivå

Programkvalitet:

- Studieprogrammene skal ha en klar profesjonsorientering og være på toppnivå nasjonalt både mht faglig innhold og pedagogisk kvalitet.
- Programmene skal legge til rette for at studentene tilegner seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som gjør at de kan utnytte egen kompetanse i samspill med andre profesjonsgrupper.
- Alle bachelor - og masterprogrammer skal gi studentene tilbud om et studie- eller praksisopphold i utlandet som en del av utdanningen.
- HiST skal videreutvikle sin portefølje av yrkesrettede utdanninger på bachelor - og masternivå med basis i forskningsbasert kunnskap og relevant og oppdatert yrkeskompetanse.
- HiST skal tilby en kultur for utprøving og evaluering av nye læringsformer så vel i fag- som i praksisopplæringen.

Relevanskvalitet:

- Vi skal tilby relevante studieprogrammer i forhold til regionens og nasjonens behov og være på et godt internasjonalt nivå.
- sikre god relevans i alle studieprogram basert på gode tilbakemeldingsrutiner fra yrkesfeltet.
- knytte tett forbindelse mellom utdanning og FoU blant annet ved å trekke studentene med i relevant FoU-arbeid.
- bidra til verdiskaping gjennom nær samhandling med næringsliv og det offentlige tjenestetilbudet.
- utdanne kandidater som med praktisk kyndighet, vitenskapelig tenkemåte, robuste kunnskaper og sosiale egenskaper skal videreutvikle de yrker og bransjer de går inn i.
- samarbeide med partnere innenfor næringsliv og offentlig forvaltning for å oppnå god relevans i forhold til regionale kompetansebehov.

3.2 Mål avdelingsnivå

Programkvalitet:

- TØH har som mål å tilby oppdaterte og relevante undervisningsprogram i økonomisk-administrative fag på bachelor- og masternivå.
- TØH skal i tråd med intensjonene i Kvalitetsreformen utvikle et kvalitetssystem som sikrer høy kvalitet både på undervisning og FoU.
- TØH skal kvalifisere studentene både for arbeidsmarkedet og videre studier.
- TØH vil fortsette sin aktive nettverksbygging både nasjonalt og internasjonalt for å sikre kvaliteten både på bachelor- og masternivå.
- TØH skal sette i gang en PhD- utdanning i bedriftsøkonomisk analyse.

Relevanskvalitet:

- TØH skal følge opp relevans- og karriereundersøkelsene til våre kandidater (både bachelor og master)
- TØH skal støtte studentens initiativ i forbindelse med karrieredager o.l.
- TØH skal systematisere kontakten med studentenes fremtidige arbeidsgivere.
- TØH skal holde seg à jour på den faglige utviklingen i bachelor-, master- og PhD-utdanninger nasjonalt og internasjonalt.
- TØH skal aktivt delta i fagdiskusjonene i regi av NRØA.

3.3 Studentenes oppfatning av program og relevans

På bakgrunn av avdelingens egne studentvalueringer og fra karrierekartleggingen for våre bachelorkandidater (avgangskull 2002, 2003 og 2004) og masterkandidater (avgangskull 2004, 2005 og 2006), finner vi klare indikasjoner på at avdelingen har gode og relevante tilbud. Dette forklarer også de høye søkertallene.

Personlige egenskaper og utdannelsen fra TØH er de to forholdene som vurderes som viktigst i forhold til kvalifisering til nåværende jobb. På bachelorutdanningen oppgir 55 % i avgangskull 2004 at relevansen fra utdannelsen på TØH er ganske/svært relevant i forhold til kvalifisering til nåværende jobb. Svarene er gitt på en skala fra 1-5 (liten til stor betydning). Tidligere arbeidserfaring og annen utdanning tillegges liten betydning sammenlignet med utdannelsen på TØH.

Det samme gjenspeiles også i karriereundersøkelsen av masterutdannelsen hvor også personlig egenskaper og utdannelsen på TØH vurderes som de viktigste forhold til kvalifisering til nåværende jobb. Viser til punkt 3.8 for flere detaljer.

Se våre karriereundersøkelser på bachelor- og masterutdanningen:

<http://www.hist.no/content.ap?thisId=8887>

3.4 Vesentlige endringer av studieprogrammer

Avdeling TØH har i løpet av studieåret 2007 gjennomgått både studiestruktur og fagportefølje på bachelorprogrammene og MSc. Endringene blir først iverksatt i fra høsten 2008. Bachelorprogrammet i revisjon er i liten grad endret, ettersom vi i all hovedsak følger rammeplan for revisorstudiet.

Bachelorprogrammet for økonomi og administrasjon er justert slik at alle emnene på programmet i fremtiden skal i hovedsak bestå av kurs på 7.5 sp. På tredjeåret tilbyr vi fra 2008 fem fordypninger: *Økonomisk styring*, *Finansiell styring*, *Markedsføring og innovasjon og Organisering og endring* er de fire hovedfordypningene på bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon. I tillegg tilbys det fordypning i samfunnsøkonomi i samarbeid med NTNU. Tilbudet om fordypning i Sport Management blir avvirket pga liten søknad til denne retningen. En valgfagsportefølje på 75 sp på engelsk tilbys både til våre studenter og til innreisende studenter. Innenfor de økonomiske rammene som avdelingen har, synes dagens tilbud å være det optimale av hva vi kan tilby. Vi har som mål å øke studiepoengproduksjonen per student. Nesten uansett hva avdelingen gjør for å øke produksjonen per student, vil vi alltid ha en lekkasje i form av at våre studenter avlegger eksamen ved NTNU og/eller ved utenlandske universitet. Realistisk sett vil 50 sp per student være en maksimal målsetting.

Masterprogrammet (MSc) har gjennomgått en større revisjon. Her vil vi fra høsten 2008 ha ett felles opptak uten forhåndsvalg på fordypning. Studentene må i løpet av første studieår velge hovedprofil. Fra høsten 2008 vil hovedprofilene på masterstudiet være *Økonomisk styring*, *Finansiering og investering*, *Strategi, organisasjon og ledelse og Markedsføring*. Hovedprofilen består av 4 fag innenfor profilen samt masteravhandling – 60sp, i tillegg velges en støtteprofil, 2 fag fra en annen hovedprofil (15sp) samt 15sp valgfag og 15sp metodefag. Denne studiemodellen vil gi studentene større valgfrihet samtidig som de kan gå i bredden i sin porteføljefagportefølje. Vi har også justert valgporteføljefagporteføljen slik at studentene fra det planlagte studiet, *Master i ledelse av teknologi* kan følge kurs på *Master of Science*. *Master i ledelse av teknologi* vil også ha valgfag som *Master of Science*-studentene kan følge. Fra 2009 har vi planlagt å tilby valgfag, også på masterprogrammene, for egne og innreisende studenter på engelsk. Vi ser i dag at et samlet opptak av ca 100 masterstudenter på de to programmene både faglig og kostnadsmessig vil være gunstig.

Endringer og forbedringer både i struktur og innhold i programmene, finner sted på bakgrunn av interne prosesser og signaler utenfra. Vi sammenligner hele tiden vårt tilbud med det som våre konkurrenter, NHH, BI og HHB gir. Dessuten benytter vi de tilbakemeldingene som kommer fra fagutvalget og evalueringer gjennomført av kvalitetsutvalget. Utfordringen for høyere utdanning er å beholde kvaliteten og relevansen både i utdanningstilbud og FoU. Som beskrevet foran satser avdeling TØH på å forbedre kvaliteten både på bachelorprogrammene og *Master of Science*-studiet. Vi ser at TØH er i konkurranse om de gode studentene. At vi etter et studium på 3 pluss 2 år kan gi studenten både en mastergradstittel og Siviløkonomtittel synes å være positivt i rekrutteringssøyemed.

Avdelingen har fra HiST- ledelsen fått i oppdrag å planlegge et *Masterstudium i økonomi for ingeniører*. Søknaden ble sendt i mai 2007. Vi fikk en betinget godkjenning fra NOKUT. Forutsetningene for godkjenning var relatert til endring i faglig profil og tydeligere innslag av internasjonalisering. En forbedret og omarbeidet søknad ble sendt NOKUT 29. februar 2008. Vi håper å få et positivt svar før sommeren 2008. Studiet vil da kunne utlyses for oppstart høsten

2009. Vi har lagt inn relativt stor faglig samdrift med vår eksisterende *Master i økonomi og administrasjon*. Disse stordriftsfordelene kan vi dra nytte av først neste studieår.

For at de 30 øremerkede studieplassene for *Master i ledelse av teknologi* ikke skal stå ubenyttet høsten 2008, har avdelingen søkt ledelsen på HiST om å drøfte mulighetene for økt opptak både på Masterstudiet (MSc) og bachelorstudiet høsten 2008. Denne økningen vil ha relativ små marginalkostnader, men overfor bevilgende myndigheter, vil HiST fremstå med både opptakstall og studiepoengproduksjon som er i samsvar med forventningene.

3.5 Internasjonalisering, utveksling og mobilitet

Internasjonalisering er et område hvor avdelingen har satset seriøst og oppnådd bra resultater de siste årene. De rapporterte tall på mobilitet viser at vi har hatt en svært positiv utvikling for innreisende studenter. Disse tallene har økt jevnt siden vi introduserte et engelskspråklig tilbud i 2004. Etter at vi utvidet dette tilbudet studieåret 2006/2007 til å omfatte et helt studieår, har antallet innreisende studenter økt kraftig. På bachelornivå har vi nå flere studenter enn ut. Antallet utreisende studenter på bachelornivå har økt fra 2006 til 2007, men det kan delvis forklares med studentenes valg av lærested utenlands. Tallene i tabellen inkluderer ikke individbaserte avtaler, og det var flere som benyttet seg av disse i 2006 enn i 2007.

Utteksling av ansatte via programavtaler er et relativt lavt tall, men vi har heller ikke satt målet noe særlig høyere enn resultatene. Dette skyldes at den internasjonale aktiviteten blant våre fagansatte skjer utenfor slike avtaler.

På masternivå hadde vi en stor økning av utreisende studenter fra 2006 til 2007, men tallet for 2006 er lavt delvis på grunn av at flere reiste på individbaserte avtaler. Slike variasjoner skyldes ofte tilfeldigheter fra år til år, og masterkullene er såpass små at de generelle holdningene i gruppen påvirkes av sterke enkeltpersoner som drar de andre med seg. Dette merkes godt på holdningene til utveksling.

Antallet bilaterale avtaler var stabilt fra 2006 til 2007, men for 2008 får vi en økning særlig innenfor ERASMUS. Denne økte interessen for samarbeid skyldes vårt bedre tilbud på engelsk. Vi har fremdeles færre avtaler som omfatter masterstudier, men det er naturlig. Vi jobber imidlertid med å bedre tilbudet for våre masterstudenter.

Vi er relativt godt fornøyde med andelen studenter som reiser ut, og svært godt fornøyde med at vi stadig tiltrekker oss flere internasjonale studenter.

Tabell 2: Internasjonale perspektiver, mobilitet/ utveksling mv- avdelingsnivå

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
1	Antall bilaterale og nettverksavtaler om internasjonal student- og lærerutveksling.		28	28
2	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud (KD-U.1.3.2)	36 sp	36 sp	75 sp
3	Utteksling av ansatte via programavtaler (KD-FoU 2.2.2)	7	15	12
Utteksling, studenter:				
4	Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse (HiST – U.1.3.1)	-	-	-
5	Minst tre måneders varighet, antall studenter inn.	18	18	37
6	Minst tre måneders varighet, antall studenter ut.	23	11	36
7	Inntil tre måneders varighet, antall studenter inn.			
8	Inntil tre måneders varighet, antall studenter ut.			

Tabell 2: Internasjonale perspektiver, mobilitet/ utveksling mv – programnivå (indikator 1 og 4-8)

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
	Bachelor i Økonomi og administrasjon			
1	Antall bilaterale og nettverksavtaler om internasjonal student- og lærerutveksling.		28	28
Utteksling, studenter:				
4	Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse (HiST – U.1.3.1)	5,4	2,2	6,7
5	Minst tre måneders varighet, antall studenter inn.	18	18	37
6	Minst tre måneders varighet, antall studenter ut.	15	6	17
7	Inntil tre måneders varighet, antall studenter inn.			
8	Inntil tre måneders varighet, antall studenter ut.			
	MSc i økonomi og administrasjon			
1	Antall bilaterale og nettverksavtaler om internasjonal student- og lærerutveksling.		14	14
Utteksling, studenter:				
4	Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse (HiST – U.1.3.1)	17	10,4	44,7
5	Minst tre måneders varighet, antall studenter inn.	0	0	0
6	Minst tre måneders varighet, antall studenter ut.	8	5	19
7	Inntil tre måneders varighet, antall studenter inn.			
8	Inntil tre måneders varighet, antall studenter ut.			

Kilder:

Indikator 2 – Avdelingsnivå, se HS-sak 07/66, saksfremlegget s.53.

Indikator 3 – DBH (tilsatterapporter/internasjonal mobilitet blant vitenskapelig tilsatte/gjesteforskere). Finnes også i HS-sak 07/66, saksfremlegget s.72.

Indikator 4 – Avdelingsnivå, se HS-sak 07/66, saksfremlegget s. 51. Programnivå er beregnet av SFS. Prosentvis andel beregnes som teller/nevner der teller = indikator 6 og nevner= ((Registrerte studenter vår + Registrerte studenter høst)/2)/studiets lengde.

Indikator 5 – Beregnet av SFS. Individbaserte avtaler er ikke tatt med. Tallene skal derfor være samstemt med finansieringsmodellen.

Indikator 6 – Beregnet av SFS. Individbaserte avtaler er ikke tatt med. Tallene skal derfor være samstemt med finansieringsmodellen.

Internasjonalt kunnskapstilfang

Sammenliknet med andre avdelinger i HiST, har TØH en stor forsknings-aktivitet, mye publisering og mange stipendiater. Både forskningsaktiviteten og publiseringen skjer ofte i samarbeid med internasjonale kolleger og i internasjonale fora. Våre stipendiater har alle et utenlandsopphold i løpet av perioden, og de knytter kontakter og skaffer seg framtidige samarbeidspartnere ved vertsuniversitetet. Flere skriver og publiserer på engelsk. Mange av de øvrige fagansatte har forskningsterminer utenlands og underviser også på engelsk.

TØH legger stor vekt på forskningsbasert undervisning, og vårt fagområde har naturlig et internasjonalt fokus. Som følge av dette benyttes engelsk faglitteratur i stor grad både på bachelor- og masterstudiet.

TØH har ellers vært deltaker i flere internasjonale prosjekter de siste årene hvor erfaringsoverføring i oppbygging og etablering av studier har vært sentralt. Pensumutvikling er en viktig del her. Vi planlegger deltakelse i flere slike prosjekter gitt at finansieringen går i orden.

3.6 Samhandling med næringsliv og offentlig sektor

Avdelingens to bachelorprogram bygger på to rammeplaner. Rammeplanen for revisjonsstudiet er fastsatt av departementet. Rammeplanen for bachelor i økonomisk administrative fag, som NRØA har utarbeidet, gir en mulighet både for fordypninger og spesialisering. Vårt bachelorprogram er bygd opp slik at våre studenter kan søke videre på vår egen *Master i økonomi og administrasjon* samtidig som de tilfredsstiller kravene om opptak til masterstudier ved NHH. Gjennom samarbeidet i NRØA greier vi å justere kvalitet og fagsammensetning på det nasjonale nivået som våre bachelorprogram bør ha. Ved bruk av eksterne sensorer legger vi til rette for at nivå og relevans for vårt faglige innhold blir kontrollert.

Våre masterstudenter er gjennom skrivingen av masteravhandlingen i direkte kontakt med næringsliv og offentlig sektor. Prinsippet for valg av masteravhandling er at studentene må vurdere kombinasjonen teoretisk interessefelt knyttet opp mot mulighet til å skaffe empiri fra privat sektor/offentlig næringsliv. Ofte kommer da problemstilling i oppgaven som et resultat av dialog med potensielle bedrifter hvor studentene presenterer hovedtemaområde, men hvor bedriftene presiserer konkret hva de kan tenke seg å se på innenfor dette hovedtemaområde. Likefullt er det av og til mulig at bedriftene aksepterer studentenes konkrete problemstilling uten videre. Denne grenseoppgangen er vanskelig å gjøre, men avdelingen vil anta at omtrent halvparten av oppgavene er definert av bedrift, og den andre halvparten er definert av studentene.

MPA- studentene våre kan også her nevnes, de tar sin masterutdanning ved siden av jobb. Nesten alle tar i sitt tema og problemvalg utgangspunkt i egen arbeidsplass. Kontakten med våre omgivelser skjer også gjennom nettverksmøter, ulike samarbeidsprosjekt og konkrete videreutdanningstilbud. Vi viser her til vår kurskatalog.

Vi har også god erfaring med den samfunns- og næringslivskontakt som eksterne styremedlemmer i vårt avdelingsstyre representerer. Gjennom prosjekt- og semesteroppgaver kommer både våre studenter og våre veiledere i kontakt med samarbeidspartnere i offentlig sektor og i næringslivet. Studentene arrangerer både karrieredager, næringslivsdag, bedriftspresentasjoner og den årlige vinterkonferansen.

Tabell 3: Samhandling med næringsliv/offentlig sektor

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
1	Tilsattehospitering innen praksisfeltet (næringsliv, off. tjenesteyting)			
2	Antall studentprosjekt i samarbeid med næringsliv og offentlig sektor (HiST-S 3.2.4)	-	-	47

(Studentprosjekt defineres her som studiepoengsbelagte prosjekter nedfelt i studie-/fagplaner.)

Kilde:

Indikator 2 – 2005 og 2006 er hentet fra måltavla, HS-sak 07/66, saksfremlegget s. 79. Tall for 2007 er innhentet i forbindelse med budsjettprosessen.

3.7 Studiepoengsproduksjon og gjennomføringsgrad på normert tid

Bachelor: hadde 772 studenter høst -07 og 761 studenter vår 07 med en total studiepoengproduksjon på 33781 Sp gir et snitt for 2007 på ca 45 Sp. En liten forbedring fra 2006, men vi har som mål å oppnå bedre resultat i 2008.

Master: hadde 80 registrerte studenter høst -07 og 90 studenter vår -07. Total produksjon 4852 Sp, som gir et snitt på ca 54 Sp. Vi har relativt mange masterstudenter som studerer 3. semester i utlandet. Dette sammen med et lite frafall i innlevering av masteroppgaver forklarer hvorfor masterstudentene har en produksjon litt under det som skal forventes.

Vi har hele tiden som mål å øke studiepoengsproduksjon pr student, men nesten uansett hva avdelingen gjør vil vi alltid ha en lekkasje i form av at våre studenter avlegger eksamen ved NTNU og/eller ved utenlandske universitet. Økt internasjonalisering kan skape tap av studiepoeng dersom flere utreisende studenter tar fag utover normert studiepoeng- produksjon. Flere studenter har deltidsjobber noe som resulterer i utvidet studieprogresjon. Arbeidsmarkedet er for tiden veldig godt for våre kandidater og flere blir "headhundet" i jobber før fullført grad. Realistisk sett vil 50 studiepoeng pr student være en maksimal målsetting.

Tabell 4: Studiepoengsproduksjon og gjennomføringsgrad

Nr	Indikatorer	2005	2006	2007
	Bachelor i Økonomi og administrasjon			
1	Totalproduksjon av SPE (60 studiepoengsenheter) innen programmet (alle årskull 2007)	654	615,4	581,1
2	Nye studiepoeng pr egenfinansiert student per år (KD-U 1.2.1)	46,2	44,4	44,9
3	Antall uteksaminerte kandidater (KD-U 1.1.2)	184	212	190
4	Antall kandidater uteksaminert på normert tid			
5	%-andel studenter uteksaminert på normert tid			
	MSc i økonomi og administrasjon			
1	Totalproduksjon av SPE (60 studiepoengsenheter) innen programmet (alle årskull 2007)	81	82,9	81
2	Nye studiepoeng pr egenfinansiert student per år (KD-U 1.2.1)	48,1	53,5	60,8
3	Antall uteksaminerte kandidater (KD-U 1.1.2)	32	50	41
4	Antall kandidater uteksaminert på normert tid			
5	%-andel studenter uteksaminert på normert tid			

Kilder:

Indikator 1 – Tallene er hentet fra DBH. All produksjon er tilordnet det studieprogrammet som studenten har studierett på. Dette gir den riktigste fordelingen av produksjon på studieprogram, men tallene på programnivå blir ikke helt sammenlignbare med tallene i finansieringsmodellen. Eks. En lærerstudent har tatt ett ekstra fag ved AFT. Denne eksamensforekomsten blir i finansieringsmodellen tilordnet AFT, men i denne fordelingen blir den tilordnet lærerutdanningen. Eksemplet er valgt for tydeliggjøring, men i realiteten har vi lite av denne typen avdelingsovergrepene produksjon. Det samme prinsippet gjelder imidlertid mellom program internt i en avdeling, og her er volumet større.

Indikator 2 – Tallene er hentet fra DBH. Produksjon kan knyttes sammen med studieprogram, org.enheter og finansieringsgrader på ulike måter. Derfor er dette målet "riktigere" jo høyere opp i organisasjonen en kommer. Institusjonsnivået er riktigere enn avdelingsnivået, som igjen er riktigere enn programnivået. Jo mer "isolert" et program er i betydningen utveksling av emner med andre program, jo riktigere er målet. Som eksempel lar det seg ikke gjøre å skille mellom lærerutdanning og lærerutdanning med realfag på noen meningsfull måte. Derfor er disse to slått sammen under ordinær lærerutdanning.

Indikator 3 – Tall fra DBH. Tall for 2005 og 2006 finnes også i måltavlene.

Indikator 4 og 5 – tallene hentes fra FS-LIST. FS-LIST er for tiden ikke tilgjengelig, og vi kan dermed ikke få hentet ut tall herfra. Dersom disse tallene ikke blir tilgjengelige innen kort tid (uke 11) vil ikke disse indikatorene inngå i kvalitetsrapporten for 2007.

3.8 Tilbakemeldinger fra karriereundersøkelser.

Vi viser her til våre egne karriereundersøkelser utført på bachelorkull uteksaminert 2004 og masterkullet uteksaminert i 2006.

<http://www.hist.no/content.ap?thisId=8887>

Hovedtall i undersøkelsen, bachelor:

- 87 uteksaminerte studenter er intervjuet i undersøkelsen
- Alle ble uteksaminert fra bachelorstudiet ved TØH i 2004
- Studentene fordeler seg på følgende måte i forhold til hvilken studieretning de gikk 3. studieår ved TØH (antall personer):
 - Finansiell styring: 22
 - Regnskap og skatt: 10
 - Markedsføring: 8
 - Organisasjon og ledelse: 20
 - Samfunnsøkonomi: 9
 - Revisjon: 15
- Når det gjelder hovedbeskjeftigelse høsten 2004 så er fordelingen som følger:
 - 43 % studerte videre
 - 49 % yrkesaktive
 - 7 % arbeidssøker
 - 2 % oppgir annen hovedbeskjeftigelse
- Fordeling på høyeste fullførte utdanning:
 - 62 % har bachelor som høyeste fullførte utdanning
 - 31 % har master som høyeste fullførte utdanning
 - 7 % annen oppgir annen utdanning som høyeste fullførte

Generell tilfredshet med studiene på TØH

Det ble stilt spørsmål om hvor tilfredse de tidligere studentene er med utbyttet av studiet på TØH. 2/3 oppgir at de er ganske/svært fornøyd, noe som gir et totalt gjennomsnitt på 3,7 på en skala fra 1-5. Den generelle tilfredsheten har vært stabil for alle årskullene som ble uteksaminert fra TØH i perioden 2002 – 2004.

Relevans

I undersøkelsen ble de tidligere studentene spurt om hva det i hovedsak var som gjorde dem kvalifisert til nåværende jobb. Her gjøres det sammenligninger mellom utdanningens relevans sett opp mot andre faktorer. Resultatene viser at det er personlige egenskaper og utdannelsen fra TØH som er de to forholdene som vurderes som viktigst i når det gjelder kvalifisering til nåværende jobb.

Når det gjelder betydningen av utdannelsen fra TØH så oppgir 55 % (52 % i 2003 og 56 % i 2002) at utdannelsen er ganske/svært relevant. Det totale gjennomsnittet er 3,7 på en skala fra 1-5. Tidligere arbeidserfaring og annen utdanning tillegges liten betydning sammenlignet med utdannelsen fra TØH og personlige egenskaper.

I tillegg til dette er det et eget spørsmål som er knyttet direkte til relevans (*Hvor relevant er utdannelsen fra TØH i forhold til din nåværende jobb?*). Resultatene vises i den siste linjen i tabellen over, og for kullet som ble uteksaminert i 2004 så er det et totalt gjennomsnitt på 3,7 på en skala fra 1-5 (gradert betydning).

Masterutdanningen: (Figur vises kun ved utskrift)

	Kull 2002			Kull 2003			Kull 2004		
	N	Gj.snitt	Std.avvik	N	Gj.snitt	Std.avvik	N	Gj.snitt	Std.avvik
Utd TØH	49	3,9	0,949	55	3,8	1,177	74	3,7	1,024
Pers egensk	48	4,2	0,734	55	4,2	0,650	74	4,3	0,643
Tidl arbeidserf	44	3,0	1,391	55	3,7	1,109	73	3,2	1,312
Annen utd	44	2,5	1,470	52	2,2	1,329	69	2,6	1,553
Annet	14	2,1	1,610	10	2,5	1,958	16	3,3	1,844
TØH rel jobben	49	3,8	1,066	56	3,6	1,233	75	3,7	1,084

Undersøkelsen blant tidligere masterstudenter ved TØH ble i likhet med undersøkelsen på bachelor gjennomført våren 2007. Denne undersøkelsen dekket alle avgangskull i perioden 2004 – 2006. Totalt er det 60 av 103 mulige som besvart undersøkelsen. Masterundersøkelsen er tilpasset noe i forhold til målgruppen sammenlignet med undersøkelsen på bachelor, men når det gjelder relevans så er spørsmålene de samme i begge undersøkelsene.

Når det gjelder relevans av utdanningen i forhold til nåværende jobb, så er det også blant tidligere masterstudentene slik at det er personlige egenskaper og utdannelsen fra TØH som er de to forholdene som vurderes som viktigst når det gjelder kvalifisering til nåværende jobb. Personlige egenskaper har et totalt gjennomsnitt på 4,4 (std.avvik 0,528), mens tilsvarende tall for betydningen av utdannelsen på TØH er 3,8 (std.avvik 1,095). Tidligere arbeidserfaring og annen utdanning tillegges liten betydning sammenlignet med utdannelsen fra TØH og personlige egenskaper også i denne undersøkelsen.

På spørsmålet knyttet direkte til relevans (*Hvor relevant er utdannelsen fra TØH i forhold til din nåværende jobb?*) er det et totalt gjennomsnitt på 3,2 (std.avvik 1,052). Det er imidlertid verdt å nevne at det er forskjeller mellom de ulike fagretningene på masterstudiet. Relevansen vurderes som viktigst blant studentene på bedriftsøkonomisk analyse (gjennomsnitt 3,7). Tilsvarende tall for de andre retningene er: Markedsføring (gjennomsnitt 3,3) og Strategi, organisasjon og ledelse (gjennomsnitt 2,8).

3.9 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009

Våre karriereundersøkelser både på bachelor og master gir oss et godt bilde av relevansen i utdannelsen på TØH i forhold til senere arbeidsliv. Vi også får et innblikk i de karrieremuligheter våre kandidater har.

Avdeling TØH fremstår i dag som nærmest en komplett *business school*. Når PhD- studiet er etablert vil en viktig del være på plass. Det er viktig for regionen at økonomimiljøet i Trondheim fremstår som et meget godt alternativ til andre fagmiljø både nasjonalt og internasjonalt. Vi må satse mer på FOU, utvikle våre pedagogiske ferdigheter og knytte enda sterkere bånd mot relevante samarbeidspartnere.

4 Undervisningskvalitet

Def: Undervisningskvalitet referer til selve læringsarbeidet innenfor studieprogrammet (studieprogrammet som handling).

4.1 Mål virksomhetsnivå

- *Vi skal gi studentene sentral forskningsbasert og erfaringsbasert kompetanse og analytiske verktøy som er relevante for å mestre utfordringer i - og bidra til å videreutvikle yrkene de skal ut i.*
- *Vi skal bidra til at FoU-virksomheten sikrer god kvalitet i studieprogrammene.*
- *Innen utgangen av 2007 skal 10 % av våre studenter benytte seg av tilbudet om studie- eller praksisopphold i utlandet.*
- *Vi skal tilby et krevende, stimulerende og inkluderende studiemiljø som bygger på dialog, refleksjon og studentaktive læringsformer.*
- *Vi skal videreutvikle bruken av obligatorisk studiedeltakelse og arbeidskrav i tråd med intensjonene i kvalitetsreformen.*
- *Vi skal legge til rette for at studentene tilegner seg kunnskaper, holdninger og ferdigheter som gjør at de kan utnytte egen kompetanse i samspill med andre profesjonsgrupper.*
- *Vi skal følge opp en norm for studieinnsats for 60 studiepoeng på 1600 timer i året fordelt på minimum 40 studieuker.*
- *Vi skal gi studentene fag- og kulturkunnskap nok til å kunne opptre profesjonelt på en internasjonal arena.*
- *Vi skal knytte tett forbindelse mellom utdanning og FoU blant annet ved å trekke studentene med i relevant FoU- arbeid.*

4.2 Mål avdelingsnivå

- TØH skal arbeide for å videreutvikle både den faglige og pedagogiske kvaliteten på våre økonomisk-administrative bachelorprogram, på samarbeidsprosjektet Master of Public Administration og på vår egen Master of Science i økonomi og administrasjon.
- TØH skal videreutvikle det engelskspråklige tilbudet på bachelorprogrammet i samarbeid med utenlandske universitet og høyskoler.
- TØH-studenter skal aktivt delta i evaluering av vår undervisning.
- TØH skal arbeide for å utvide samarbeidet med næringsliv og offentlig forvaltning både i undervisning og i prosjektarbeid.
- TØH skal arbeide for utveksling både for studenter, vitenskapelig personale og administrasjonen.

4.3 Avdelingens kvalitetssikring av undervisningskvalitet

Studentenes fagutvalg evaluerer undervisningen på TØH. Fagutvalgets arbeid inkluderer viktige faktorer som kvaliteten på forelesninger, pensum, læringsmiljø, rammevilkår og generell fagpolitikk. Kjerneaktiviteten til Fagutvalget ligger i at 6 studenter i henholdsvis 1. og 2. kull, samt 2 studenter per studieretning i 3. kull utgjør referansegrupper som evaluerer alt som inngår i fagenes læringsprosess. Viktigheten i dette gjør seg spesielt gjeldende i fag

der opptil 300 studenter følger forelesningene. Her opplever både studenter og foreleser at det kan være vanskelig å formidle holdninger og ønsker i begge retninger. Referansegruppene har minimum 3 møter med foreleser i de respektive fagene gjennom semesteret, hvor de i fellesskap diskuterer de positive og negative sidene ved opplegget som følges. Hvert semester leveres en rapport til dekan som videreformidler dette i medarbeidersamtalene.

4.4 Dekanens oppfølging av evaluering av undervisningskvaliteten

Avdelingen har som målsetting å bli mer systematisk i dokumentasjon av kvalitetsforbedringer. De inkrementelle endringene som blir gjennomført, er i liten grad dokumentert. For fremtiden skal avdelingen også bestrebe seg på å benytte kvalitetsmålinger, tiltak og målsettinger inn i virksomhetens plan og budsjettarbeid. I dag ser vi at rapportene og planene ikke knyttes godt nok opp til plan og budsjettarbeide Avdelingen vil også i sterkere grad benytte eksterne kvalitetsindikatorer og mål i sitt kvalitetsarbeid. Kvalitetsmålene på TØH og på HiST må benchmarkes mot nasjonale og internasjonale standarder.

4.5 Studentenes studieinnsats

HiST har som mål at studentinnsatsen for 60 studiepoeng, er 1600 timer fordelt på minimum 40 studieuker, det vil si i gjennomsnitt 40 timer studieinnsats per uke. TØH studentene har i rammeundersøkelsen oppgitt at de bruker 30,4 timer pr uke. For TØH av grunner nevnt tidligere (3.4) vil et realistisk mål for studiepoengproduksjon være 50 sp pr år pr student. Dette tilsvarer en studieinnsats på 32 timer per uke.

4.6 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009

For å bedre undervisningskvaliteten og forbedre forutsetningene for at studentene skal gjennomføre studiene med gode resultater, har vi i 2007 økt innsatsen med supplerende undervisning i flere fag. Vi har fra 2005 og 2006 høstet positive erfaringer med et differensiert pedagogisk opplegg i statistikk og matematikk. Bruk av multiple choice oppgaver i enkelte fag på bachelorprogrammet underveis i semesteret er med på å gi studentene tilbakemeldinger om egen progresjon. I tillegg har vi økt bruken av studentassistenter i gruppearbeid og som veiledere i forbindelse med paperinnlevering.

Vi vil først ved neste undersøkelse kunne se hvilke virkninger våre tiltak med supplerende undervisning og midtsemesterprøver har fått.

5 Rammekvalitet

Def: Rammekvalitet referer til den ressursmessige situasjonen som er direkte knyttet til budsjetter og midler i konkret form, og tilgang til utstyr, bibliotek, materiell, bygninger, IKT-tilgang og liknende. Rammekvalitet kan videre sees i sammenheng med ulike organisatoriske og menneskelige ressursfaktorer.

5.1 Mål virksomhetsnivå

Vi skal

- etablere infrastruktur og administrative støttesystemer av tilstrekkelig kvalitet
- stille krav om førstekompetanse ved nyrekruttering til faglige stillinger så langt dette er faglig mulig
- øke antallet professorer vesentlig innenfor sentrale fagområder og prioriterte satsingsområder
- bygge faglig-strategiske nettverk gjennom professor II-stillinger
- tilby gode biblioteks- og multimediale tjenester, gode laboratorieforhold og fleksible praksisordninger og ha en balansert kjønnsfordeling blant tilsatte

5.2 Mål avdelingsnivå

- TØH skal bedre ressurs situasjonen slik at forholdstallet student – vitenskapelig tilsatt/administrativ støtteapparat blir bedre.
- TØH skal sikre at fremtidig arbeids- og studiefasiliteter (lokaler og infrastruktur) minst holder seg på dagens nivå.

5.3 Faglig kompetanse i programmene

Avdeling TØH har valgt ikke å fordele avdelingens ansatte på program eller institutt. Alle har tydelige arbeidsoppgaver, men gjør oppgaver på tvers av programområder. De fleste ansatte underviser både på bachelor- og masterprogrammene.

Tabell 5: Faglig kompetanse i programmene - avdelingsnivå

		2005	2006	2007
1	Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.1)	70	70	70
2	Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.2)	80	80	80

Tabell 5: Faglig kompetanse i programmene - programnivå

		2005	2006	2007
	Bachelor i Økonomi og administrasjon			
1	Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.1)	70	70	70
2	Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.2)			
	MSc i økonomi og administrasjon			
1	Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.1)			
2	Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse (HiST-U 1.4.2)	80	80	80

Kilder:

Indikator 1 – Avdelingsnivå, HS-sak 07/66, saksfremlegget s.54. På programnivå, måltavla.
Indikator 2 – Avdelingsnivå HS-sak 07/66, saksfremlegget s.55. På programnivå, måltavla.

*mål, ikke resultattall.

Kilder:

Indikator 1 – Avdelingsnivå, HS-sak 07/66, saksfremlegget s.54. På programnivå, måltavla.

Indikator 2 – Avdelingsnivå HS-sak 07/66, saksfremlegget s.55. På programnivå, måltavla.

Tabell 6: Stillingsportefølje (%) Samlet fagportefølje på avdelingen:

Stillingskategorier	2005	2006	2007
Professor I/II	2,8	3	4,1
Dosent I/II	-	-	1
Førsteamanuensis	9,2	13,2	12,2
Førstelektor	4	4	4,2
Høgskolelektor	5	5,4	8,4
Høgskolelærer	0,4	-	-
Annet			
Rekrutteringsstillinger	4	4	7,8
Timelærere	-	1,9	6,1

Kilder:

DBH/Tilsatterapporter/Tilsatte.

DBH/Tilsatterapporter/Tilsatte/engasjerte som time-/hjelpelærere

Kommentar til tabell 6:

Tallene registrert hos DBH stemmer ikke med de tallene som avdelingen har når det gjelder ansatte. Dette gjelder på Professor I/II og Førsteamanuensis I/II.

Avdelingens egne tall har blitt brukt i andre rapporteringer, bla måltavle som ble levert i september.

All undervisning på TØH skal være forskningsbasert. Det betyr at det i arbeidsplanene til den enkelte settes av tid både til oppdatering av fag og til deltagelse i FoU-arbeid/prosjekter. Nesten 75 % av den vitenskapelige staben er kvalifisert på førsteamanuensisnivå eller over. I 2007 har tre av den vitenskapelige staben hatt forskningsopphold ved et utenlandsk universitet.

Risikobildet for TØH er den sårbarhet vi har i meget ugunstig forholdstall mellom antall studenter og vitenskapelig tilsatt. Ved fratredelse, sykdom etc vil både undervisnings- og veiledningsoppgaver som berører mange studenter være vanskelig å dekke opp, hvis en eller flere av de faglige forsvinner. Vi har ikke alternative faglige ressurser på sentrale områder som kan overta eller støtte opp når fagstaben blir redusert. Dette er en svakhet i vår organisasjon som kun kan rettes opp hvis forholdstallet student – faglig tilsatt blir bedret. Den oppsagte særavtalen vanskeliggjør også en fleksibel utnyttelse av eksisterende arbeidskraft. Vi vet at våre faglige ansatte også er attraktive arbeidstakere utenfor TØH/HiST.

Hvis vi velger å redusere bredden i våre fagtilbud for på den måten å redusere risikoen, vil vi risikere å få bortfall av søkere. Vi konkurrerer allerede i dag om studentene med aktører som BI og NHH. Inntakskvaliteten vil da kunne gå ned. Våre karriereundersøkelser viser at mange studenter har valgt TØH både på bakgrunn av kvalitet og bredde i studietilbudet.

5.4 Rammekvalitetsundersøkelsen 2007

Studieinnsatsen er kommentert både under punkt 3.7 og 4.5. Studentene på TØH oppgir at de har en studieinnsats på gjennomsnittelig 30,4 timer pr uke. HiST har som mål at studentene skal jobbe 40 timer i uka med studiene for 60 studiepoeng. For TØH av grunner nevnt over vil et realistisk mål for studiepoengproduksjon være 50 sp pr år pr student. Dette tilsvarer en studieinnsats på 32 timer per uke.

Videre er studentene ved TØH fornøyd med den generelle utformingen og standarden på lokalene de benytter og standarden på forelesnings- og undervisningsrom. TØH studentene var derimot ikke så fornøyd med temperaturen, luftkvalitet og klima. Både rammeundersøkelsen i HiST-regi og vår egen studentundersøkelse viser at studentene ønsker flere grupperom.

Studentene ved TØH er rimelig fornøyd med tilbudet av epost, web, trådløst nett og den hjelpen de får til å løse sine IKT-problem. De er også rimelig fornøyd med den løpende informasjonen de får, og den informasjonen de kan skaffe seg selv. Nesten samtlige spurte studenter er fornøyd med It's Learning og mener at det er en god informasjonskilde. De mener også at de faglige bruker It's Learning på en rimelig god måte.

Hovedtyngden av TØH-studenten er fornøyd med de fagliges pedagogiske ferdigheter. Undersøkelsen viser at studentene trives relativt godt både faglig og sosialt, de oppgir at miljøet studentene i mellom er godt. TØH studentene har en aktiv og velfungerende studentforening, STØH.

5.5 Oppsummering og aktuelle tiltak 2008-2009

Studieundersøkelsen for 2006 viste at var økt behov for flere grupperom på Campus Moholt, dette har vi gjort noe med. I 2007 har vi økt antallet grupperom på bekostning av areal til lesesaler og felles arbeidsplasser. I undersøkelsen fra 2006 ser vi at studentene var lite fornøyd med åpningstidene på biblioteket, vi har på bakgrunn av dette fått økt ressursene og ansatt en bibliotekar til. Dette ser vi effekten av ved siste undersøkelse som viser at studentene er godt fornøyd med åpningstidene på biblioteket.

På bakgrunn av signaler om manglende IT-kunnskaper blant studentene, noe det også ble spurt om i undersøkelsen har studentene fått tilbud om kurs i Excel i regi av STØH. Dette ser ut til å fungere bra. Vi vil vi forsette å støtte studentorganisasjonen STØH med det gode arbeidet de gjør både internt for skolens studenter og eksternt gjennom markedsføring, rekruttering og deres kontakt med næringslivet.

Rammekvalitetsundersøkelsen finnes på

<https://ansatt.hist.no/content.ap?thisId=10234&language=0>

Oppsummeringsdokument vedrørende rammeplanundersøkelsen finnes på

<https://ansatt.hist.no/content.ap?thisId=15409&language=06>

Resultatkvalitet

Def: Resultatkvalitet referer til selve sluttresultatet i form av læring.

6.1 Mål virksomhetsnivå

Vi skal

- *utdanne kandidater som med praktisk kyndighet, vitenskapelig tenkemåte, robuste kunnskaper og sosiale egenskaper skal videreutvikle de yrker og bransjer de går inn i*

6.2 Mål avdelingsnivå

- TØH skal uteksaminere kandidater i antall og kvalitet som er på høyde med de beste og sammenlignbare universitet og høyskoler.
- TØH skal kvalitetssikre våre utdanninger med utstrakt bruk av ekstern sensor, varierte undervisnings- og evalueringsformer.
- TØHs vitenskapelig tilsatte skal produsere god forskning som markerer TØH blant fagfeller både nasjonalt og internasjonalt. Forskingen og fagutviklingen skal bidra til at undervisningen blir bedre og at næringsliv og offentlig forvaltning kan dra nytte av vår FoU-innsats.

6.3 Karakterutvikling

DBH-tabellen "Karakterer, fordelt på studieprogram som emnene primært tilhører" finnes på http://dbh.nsd.uib.no/dbhvev/student/studenter_meny.cfm

Bachelor:

På avdelingsnivå følger karakterfordelingen i hovedtrekk den nasjonale (alle institusjoner samlet) bruken av skalaen. Fra år til annet kan det være noe avvik, i 2007 så vi andelen med karakter A gå opp fra 10 til 12 % - uten at vi bekymrer oss for dette isolert sett. Avdeling TØH har eksempelvis en noe høyere strykprosent enn den nasjonale, og her har vi ligget stabilt i overkant av 12 % siste 3 år. Vi er ellers oppmerksomme på tendensen til å gi vesentlig bedre karakterer på selvstendige arbeider (Bachelor- og semesteroppgaver, og også Masteravhandlinger) sammenholdt med resultater på tradisjonelle eksamener.

NRØA utgav en karakterrappport for bachelorstudiet i januar 2006, hvor man oppsummerte resultater fra karakterpanelets arbeid med nærmere angitte fag. Avdeling TØH tåler sammenligningen med andre økonomiutdanninger godt. Fremover blir søkelyset fra nylig oppnevnte fagkomiteer i NRØA-regi interessant å følge.

Utdanningsinstitusjonene innen økonomisk-administrative fag er i skarp konkurranse om dyktige søkere og studenter, og med den store variasjon det er mellom de ulike studiestedene med tanke på søkning, antall studenter i løp og bruk av karakterskala (se NRØAs dokumentasjon) finner avdeling TØH for sin del at det er betryggende med den kvalitetssikringen som eksterne sensorer kan bidra med. Vi bruker eksterne sensorer bevisst på de aller fleste eksamener.

Avdelingen bruker ressurser på studentassistenter, særlig i såkalte storkullsfag. Satsingen på supplerende forelesninger i matematikk for førsteårsstudentene ble dessuten videreført høsten 2007 etter oppstart 2006. Strykprosenten for dette sentrale metodefaget ligger nå på 20-22 %, mot over 26 % høsten 2005. Slike supplerende forelesninger vurderes fortløpende i forhold til andre enkeltfag.

Master:

NRØA (sak 8/08) har undersøkt karakterbruken hos de 10 siviløkonomutdanningene. Det er store forskjeller i bruken av karakterskalaen på masteroppgaver mellom institusjonene. Halvparten av institusjonene har karakteren A som den hyppigst forekommende på materoppgaver, mens den andre halvparten hadde karakteren B som hyppigst forekommende. TØH er blant institusjonene i den siste gruppen. Den første gruppen er den som har størst behov for å vurdere sin karakterpraksis og TØH er ikke blant dem.

Når det gjelder skriftlige individuelle eksamener, tilhører også TØH den gruppen av institusjoner som ligger nærmest en normalfordelt karakterbruk. Hvorvidt dette er et riktig uttrykk for kvaliteten på evalueringene er usikkert fordi TØH samtidig er den institusjonen som har det nest høyeste karakterkravet ved opptak. Det kan tyde på at enten er andre institusjoner for slepphendte ved karaktersettingen, eller så er TØH for strenge. Det er påvist av Opstad og Fallan (2003) at det er en klar og signifikant sammenheng mellom inntakskvalitet og sluttarakter i et fag på en og samme institusjon. Dette tyder på at karakterbruken er lokalt kalibrert og forskjellig fra institusjon til institusjon.

6.4 Vurdering og aktuelle tiltak 2008-2009

Bedre systematikk i dokumentasjon av kvalitetsarbeidet. Integrere kvalitetsarbeidet i det øvrige plan og budsjettarbeidet. Benytte nasjonale og internasjonale mål og standarder i kvalitetsarbeidet. Kvalitetsmålene vil kunne være resultat av utveksling av ansatte og studenter og deltagelse i nasjonale og internasjonale samarbeidsprosjekt. Avdelingen vil fortsatt benytte eksterne sensorer. Dette er også en viktig del av kvalitetsarbeidet på avdelingen.